

Mag. Tilka Jamnik, 31. 12. 2014¹

dopolnjeno 30. 6. 2016 (Priročnik Pionirske s knjigami iz leta 2015 še ni izšel)

e-naslov: tilka.jamnik@gmail.com

SLIKANICE BREZ BESEDILA

Seznam je namenjen **mladim, tako dobrim bralcem kot tistim z različnimi bralnimi težavami** (npr. dislektikom, oklevajočim bralcem) in **s posebnimi potrebami** (otrokom in mladim priseljencem in migrantom, slovenskim otrokom v zamejstvu in v drugih državah) ipd. Slikanice brez besedila – ki so eden od naraščajočih trendov v mednarodnem prostoru – so lahko v izjemen estetski užitek tudi odraslim!

Svetujemo, da knjige, ki so v seznamu razdeljene na običajne stopnje, uporabljate **glede na bralne in jezikovne zmožnosti** bralcev:

B – primerno za otroke med 3. in 6. letom, **tudi še v zgodnjem bralnem obdobju**

1. stopnja – primerno za učence 1., 2. in 3. razredov OŠ, **tudi še na 2. stopnji**

2. stopnja – primerno za učence 4., 5. in 6. razredov OŠ, **tudi še na 3. stopnji**

3. stopnja – primerno za učence 7., 8. in 9. razredov OŠ, **tudi za srednješolce**

Mentorji seznam vsekakor **dopolnjujte** tudi z drugimi knjigami iz preteklih let in predvsem z novostmi. Po svoji strokovni presoji ga **prilagodite zmožnostim** mladih bralcev, izbirajte in dodajajte pa jih tudi **po njihovih zanimanjih in željah**.

Seznam knjig je pripravljen s pomočjo *Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig*, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana (<http://www.mkli.si/prirocnik/item/451>), in z dovoljenjem PCMKK pri MKL.

Knjige v seznamu so razdeljenena na naslednje skupine:

B – primerno za otroke med 3. in 6. letom

1. stopnja – primerno za učence 1., 2. in 3. razredov OŠ

2. stopnja – primerno za učence 4., 5. in 6. razredov OŠ

3. stopnja – primerno za učence 7., 8. in 9. razredov OŠ

¹ Seznam je nastal kot priloge k poglavjem v prispevku *Smernice Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS za spodbujanje bralne pismenosti pri otrocih in mladih priseljencih in migrantih* dr. Dragice Haramija in mag. Tilke Jamnik.

LEPOSLOVNE KNJIGE

Amalietti, Marjan: **Maruška Potepuška.**

Ilustr. Marjan Amalietti. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1977. (Male slikanice), 32 str.

| C | B- stopnja | brez besedila | deklice, domišljija, pogum, Triglav, zima, živali v domišljiji

Amalietti, Marijan: **Maruška potepuška.**

Ilustr. Marijan Amalietti. Spr. besedilo Vida Medved Udovič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2012. (Knjiga pred noskom), 26 str.

| C | B- stopnja | brez besedila, didaktične vzpodbude, nova izdaja, ponatis, projekt, spremno besedilo | deklice, domišljija, pogum, Triglav, zima, živali v domišljiji

Manček, Marjan: **Brundo se igra.**

Ilustr. Marjan Manček. Spr. besedilo Vida Medved Udovič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011. (Knjiga pred noskom), 35 str.

| C | B- stopnja | brez besedila, didaktične vzpodbude, nova izdaja, o avtorjih, ponatis, projekt, spremno besedilo | medvedi, živali v domišljiji

Briggs, Raymond: **Sneženi mož.**²

Ilustr. Raymond Briggs. Dob pri Domžalah: Miš, 2014, 32 str.

| C | B- stopnja | brez besedila, nova izdaja, ponatis
| dečki, prijateljstvo, snežaki, zima

Kastelic, Maja: **Deček in hiša.**

Ilustr. Maja Kastelic. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2015. (Velike slikanice), 29 str.

| C | B- stopnja | [ODLIČNO], brez besedila
| dečki, deklice, hiše, igra, iskanje, medbesedilnost, prijateljstvo, skrivnosti, ustvarjalnost

Lee, Suzy: **Val.**

Ilustr. Suzy Lee. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011. (Velike slikanice), 35 str.

| C | B- stopnja | [ODLIČNO], brez besedila
| deklice, igra, morje

Suzy Lee, mednarodno priznana korejska ilustratorka, živeča v Singapurju, je ustvarila izjemno slikanico brez besed, ki s prepletom zgolj treh preprostih elementov (deklica, morski val in galebi) pripoveduje univerzalno otroško izkušnjo brezskrbne dogodivščine. Ilustracije s črno-modro kombinacijo oglja in akvarela pričarajo živahno zgodbo, polno veselja in smeha. Skrajno minimalističen in estetsko dovršen pridih poletnega dne na obali s svojo elementarnostjo priča o čarobni moči narave, njeni vitalnosti in fascinantnosti. Slikanica je prejela več nagrad, med drugim zlato medaljo ameriškega združenja ilustratorjev. (KP)

Minioni. 1, Banana!

Prev. Ljubica Karim Rodošek. Ilustr. Renaud Collin. Scenarij Didier Ah-Koon. Ljubljana: Alica, 2015, 48 str.

| P | 2. stopnja | [ZELO DOBRO], brez besedila, humor | fantastična bitja

² Nadaljevanje je slikanica z malo besedila:

Briggs, Raymond; Audus, Hilary; Harrison, Joanna: **Sneženi mož in snežni kuža.**

Prev. Boštjan Gorenc. Ilustr. Raymond Briggs. Dob pri Domžalah: Miš, 2014, 32 str.

| C | B- stopnja
| božič, darila, letenje, prijateljstvo, psi, snežaki, zima

Stepančič, Damijan: **Zgodba o sidru.**

Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2010. (Velike slikanice), 33 str.

| C | 1. stopnja | [ODLIČNO], brez besedila, za uro pravljic

| ladje, Ljubljana, sanje, Slovenija

Slikanica brez besedila je izvirna likovna zgodba o sidru, poleg zmaja najbolj prepoznavnem simbolu mesta Ljubljane. Je naslovniško odprta in namenjena bralcem različnih starosti, saj je njena nenavadna in simbolična likovna imaginacija prepričljiv dokaz o moči ilustratorske umetnosti. V likovno zgodbo je vtkanih veliko možnih interpretacij, tako da bo vsak »bralec slik« v njej lahko razbral svojo različico. Kakšna bo, kako se bo razvijala in končala, je odvisno predvsem od opazovalca, saj jo vsakdo lahko prebira in odkriva na različnih nivojih: v posameznih likovnih detajlih, v nizanju prizorov in sooblikovanju zgodbe ali v razreševanju ugank in skrivnosti, ki se skrivajo v pisavi, na starih zemljevidih, zapletenih načrtih ulic in stavb, kjer so združeni sedanost in preteklost, čas in prostor, zunanje in notranje, hipno in večno. Zagonetne in hkrati nadrealistične podobe vstajajo kakor iz sanj ali iz kolektivne podzavesti in so kažipoti v osebne sanjske svetove vsakega bralca. Slikanica je bila nominirana za nagrado izvirna slovenska slikanica 2011. (IM)

INFORMATIVNE (POUČNE) KNJIGE

Felix, Monique: 3 naslovi: **Barve, Nasprotja, Številke.**

Ilustr. Monique Felix. Maribor: Obzorja, 1993. (Miške v knjigi), 28 str.

| C | A- stopnja | brez besedila, slikanica izrezanka | barve

Markovič, Slavica; Begović, Dejan: **Številke.**

Prev. Jelka Pogačnik. Ilustr. Dobrosav Bob Živković. Ljubljana: Rokus Klett, 2007. (Odkrivanke: prvi pojmi), 24 str.

| 5 | B- stopnja | brez besedila, slikanica poučna, zavihki | števila

Zabavne, lepo oblikovane in dobro ilustrirane knjižice z zavihki so namenjene otrokom v zgodnji dobi odraščanja, saj so domišljene, enostavno izpeljane in učinkovite slikanice s poučno vsebino. Z njimi se bodo najmlajši hitro naučili osnovnih dejstev o vremenu, oblikah, številih in nasprotjih. Pod zavihki se ilustracija, ki natančneje razloži ali opiše pojavnost iz narave, razširi, otrok pa odkrije povezavo med čutno izkušnjo, ki jo pozna, in njenim vzrokom: na primer, kaj pomeni toplo kot sonce ali hladno kot sneg ipd. Preproste in učinkovite likovne upodobitve otroku omogočajo učenje novih pojmov in razumevanje vsakdanjih pojavov v naravi, ki jih skuša s pomočjo odrasle osebe in ob razumljivih ilustracijah razložiti, opazovati in jih opisati. (im)

Stupica, Marija Lucija: **Dvanajst mesecev.**

Ilustr. Marija Lucija Stupica. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1983. (Velike slikanice), 28 str.

| C | B- stopnja | brez besedila

| koledarji, letni časi, meseci